

Direcția Generală Comunicare
Direcția C – Relații cu publicul
BAROMETRUL OPINIEI PUBLICE

15/09/2008

ALEGERI EUROPENE 2009

Eurobarometru Parlamentul European (EB Standard 69.2) - Primăvara 2008 **Sinteză analitică**

Rezultatele acestui prim EB/PE destinat alegerilor europene din 2009 conduc la următoarele tendințe.

Într-un context economic dificil, europenii situează preocupările lor economice în centrul temelor de campanie care și-ar dori să fie abordate cu ocazia viitoarelor alegeri.

- ⇒ Printre principalele criterii de vot ale cetățenilor, luările de poziție ale candidaților și ale partidelor privind obiectivele europene și naționale par să se echilibreze.
- ⇒ Nivelul încrederii în instituțiile europene este fie stabil, fie în ușoară scădere, urmând exemplul nivelului de încredere în PE. Cu toate acestea, acesta din urmă rămâne instituția în care europenii au cea mai mare încredere.
- ⇒ În ceea ce privește sensibilizarea la un an de la scrutin, se pot contura două constante:
  - Interesul pe care cetățenii îl manifestă față de aceasta este variabil. Mica majoritate a acestora nu pare a fi interesată de alegerile europene.
  - Cunoașterea datei alegerilor în UE 27 înregistrează mici progrese. Însă, la un an de la alegeri, este dificilă elaborarea unor concluzii privind rata participării la vot.

I. Temele campaniei

În răspunsurile lor, europenii stabilesc o ierarhie foarte clară a temelor de campanie care și-ar dori să fie abordate cu ocazia scrutinului din iunie 2009:

- a) O serie de preocupări economice de peste 40%;
- b) Temeri privind fenomenele mondiale între 30% și 40%;
- c) Anumite politici europene și instituțiile între 10% și 20%.

În cazul fiecăreia dintre cele trei teme, există diferențe semnificative în funcție de țară. Acestea sunt, în principal, legate de o situație economică favorabilă sau nefavorabilă.

a) Prioritatea economiei și temeri privind viitorul

- ⇒ Se remarcă trei elemente principale – de departe – între toate celelalte subiecte: șomajul (47%), creșterea economică (45%), inflația și puterea de cumpărare (41%).
- ⇒ Menținerea modelului social european obține un procent de doar 12%, în timp ce viitorul pensiilor obține un procent de 32%.

Este vorba de domenii în care UE nu are competențe proprii. Vom vedea că acest clasament are repercusiuni asupra nivelului de încredere în instituțiile europene (a se vedea punctul III.).

b) Alte subiecte

- ⇒ Peste 30%, regăsim teme legate de fenomene globale: lipsa de securitate (37%), terorism (35%), lupta împotriva schimbărilor climatice (33%), migrație (32%).
- ⇒ Peste 10%, este vorba de subiecte legate în mod direct de anumite politici și instituții europene: euro și agricultura (17%), rolul UE pe scena internațională (15%), puterile instituțiilor, precum și identitatea și valorile, fiecare înregistrând un procent de 12%.
- ⇒ Procentul persoanelor care nu se pronunță (NSP) cu privire la temele de campanie nu atinge decât 5%, acesta fiind un procent scăzut. Aceasta înseamnă că există o serie de așteptări în ceea ce privește conținutul unei campanii care va debuta peste câteva luni.

II. Criteriile votului

a) Obiectivele europene și obiectivele naționale

În opinia celor intervievați, aceste două tipuri de obiective par a fi la fel de importante.

Luările de poziție ale candidaților privind obiectivele naționale aduc un procent de 37%, cele privind obiectivele europene aduc un procent de 36%.

b) Candidații

Următoarele elemente intră în joc în alegerea făcută de alegători.

- ⇒ Experiența: constituie un avantaj experiența pe plan european a candidaților, aceasta având un procent de 40%, față de procentul de 29% acordat pentru experiență pe plan național.
- ⇒ Personalitatea: 30%
- ⇒ Notorietatea: 17%

Pentru toate aceste criterii, procentul NSP este de 17%.
Se constată diferențe majore între țări.

III. Încrederea (EB Standard 69 - Primăvara 2008)

a) O ușoară eroziune a „capitalului de încredere” al PE, al Comisiei și al BCE stabilitatea Consiliului și a BCE

⇒ Parlamentul rămâne instituția în care europenii au cea mai mare încredere: **52%** (-3 procente față de toamna 2007) au mai degrabă încredere, **27%** (=) mai degrabă nu au încredere și **21%** (+3) NSP.

⇒ Încrederea în Comisie: au mai degrabă încredere **47%**(-3); mai degrabă nu au încredere **27%** (+1), NSP **26%** (+2).

În cazul acestor două instituții, procentul celor care „mai degrabă nu au încredere” și al celor care nu se pronunță (NSP) este în ușoară creștere. Există oare o legătură cu faptul că europenii situează în centrul preocupărilor lor subiecte care țin mai mult de competențele statelor membre decât de cele ale UE (a se vedea și I-a)?

În aceste domenii, UE nu intervine, în principal, decât în cadrul Strategiei de la Lisabona, în care lizibilitatea acțiunilor instituțiilor europene nu este evidentă pentru cetățeni.

⇒ Încrederea în BCE: mai degrabă încredere **50%** (-3) față de primăvara 2007), mai degrabă neîncredere **24%**(-1), NSP **26%**(+4).

Nivelul încrederii în BCE rămâne ridicat. Într-un context economic foarte tulbure, s-ar putea, în ciuda criticilor aduse puterii monedei euro, ca un număr din ce în ce mai mare de europeni să considere că moneda unică joacă cu adevărat rolul de scut în fața creșterii prețurilor mondiale, în special în cazul petrolului.

⇒ Încrederea în Consiliu este stabilă, dar se menține la un nivel cu mult inferior celui al PE: mai degrabă încredere **43%** (+1), mai degrabă neîncredere **26%**(-1), NSP **31%** (=)

b) PE: De ce 52% dintre cei intervievați au încredere în PE? De ce 27% dintre aceștia nu au încredere în PE?

⇒ **Motivele celor 52% care au încredere în PE:**

➤ Din motive legate, în opinia respondenților, de legitimitatea pe care PE și membrii acestuia o dobândesc, în mod individual, în urma alegerii lor.

36% din cei 52% estimează că deciziile acestuia sunt luate în mod democratic, 28% susțin că acesta apără bine interesele tuturor cetățenilor, 23% că deputații europeni sunt cei mai în măsură să ia decizii privind întreaga Uniune Europeană și 15% au încredere în membrii PE.

Putem constata în aceste răspunsuri efectul direct al modului de desemnare și al activității parlamentarilor. În sfârșit, 4% au încredere, în general, în instituții.

- Din motive legate de o anumită percepție pozitivă a PE și a UE, în general.

17% dintre cei intervievați consideră că deciziile PE contribuie la creșterea economică, 15% sunt pentru UE, 12% văd în PE o instituție care le apără bine opinia despre Europa.

În sfârșit, 6% au încredere în PE întrucât sunt bine *informați* cu privire la activitățile desfășurate de acesta.

⇒ **Motivele celor 27% care nu au încredere în PE:**

Pentru acest segment al eșantionului, mai multe motive sunt luate în considerare în mod egal.

- Din motive legate de contestarea legitimității PE, a UE și a politicului, în general.

16% din cei 27% dintre intervievați nu au încredere în instituțiile politice, în general, 16% nu au încredere în membrii PE, 11% estimează că aceștia nu sunt cei mai în măsură să ia decizii privind UE, 13% consideră că PE nu le reprezintă bine opinia lor despre Europa și 8% sunt contra UE.

- Din motive legate de o anumită percepție negativă a activității desfășurate de PE.

Pentru 41% dintre acești respondenți, PE este prea îndepărtat de cetățenii europeni, 17% consideră că deciziile acestuia au un impact negativ asupra creșterii economice și 9% consideră că aceste decizii nu sunt luate într-un mod democratic.

- Din motive legate de lipsa informării.

25% consideră că nu dețin suficiente informații despre PE.

IV. Sensibilizarea

Fiind informați cu privire la data alegerilor, respondenții au fost chestionați ulterior cu privire la nivelul lor de interes și dacă doresc sau nu să participe la vot.

a) Progrese ușoare în cunoașterea datei alegerilor

Asistăm la o ameliorare lentă și logică în ceea ce privește cunoașterea datei alegerilor europene.

- 16% dintre respondenți spun „2009”, în timp ce doar 10% au dat acest răspuns cu ocazia EB anterior.
- În ceea ce privește procentul intervievaților care au răspuns „Iunie 2009”, acesta crește de la 2% la 4%.

Atenție, procentul respondenților care declară că nu știu (NSP) rămâne invariabil, de 75%. Cei 25% dintre respondenții care declară că știu data alegerilor europene în timpul EB68 sunt mult mai siguri în timpul EB69. Putem deduce că cei care au declarat că știu data alegerilor, în prezent o știu mult mai bine.

Și în această situație există diferențe majore între statele membre.

b) Un interes care trebuie dezvoltat

- 51% se declară „neinteresați” (+ 50% în 14 țări).
- 46% se declară „interesați” (+ 50% în 13 țări), din care 8% foarte interesați

Aceste procente pot varia considerabil de la o țară la alta. Procentul celor care nu se pronunță (NSP) este de 3%.

c) O mobilizare care trebuie încurajată

⇒ **A nu se confunda intenția de a merge la vot și rata participării**

În momentul anchetei pe teren care s-a desfășurat în martie/aprilie 2008, s-au înregistrat următoarele rezultate:

- „Absolut convins că va merge la vot”: 30%
- „Absolut convins că nu va merge la vot”: 14%

În niciun caz nu trebuie dedus din aceste date faptul că acest procent de 30% corespunde unei rate oarecare de participare. De fapt, la un an de la alegeri, ne regăsim într-o logică de opinie (răspunsul la o întrebare într-un context fără caracter electoral). Cu cât ne apropiem de alegeri, ne vom găsi într-o logică de acțiune (votul însuși). Cu toate acestea, acest lucru întărește în egală măsură ideea unui interes destul de limitat față de aceste alegeri în momentul de față.

De fapt, aceste două cifre constituie fundamentul celor care, în principiu, ar trebui să voteze și al celor care nu ar trebui să se deplaseze la vot.

⇒ **Motivele pentru a nu merge la vot sau pentru a nu fi sigur de acest lucru**

Aceste probabilități de a merge sau de a nu merge la vot au fost stabilite pe o scară de la 1 la 10. Dacă adăugăm persoanele care au tendința cea mai puternică de a spune că nu vor merge la vot, îi regăsim pe cei 14% care sunt siguri că nu vor merge la vot și cei 20% a căror participare la vot este puțin probabilă.

În consecință, motivele eventualei neprezentări la vot au fost măsurate în rândul acestora, adică 34% din eșantionul global.

➤ **Motive voluntare:**

- Motive care țin direct de o *opțiune politică*: alegerile europene (59%), alegerile în general (46%), lipsă de interes față de chestiunile europene

(45%), refuzul de a vota în general (24%), împotriva construcției europene (23%).

- Motive legate de *lipsa informării* : necunoașterea rolului PE (60%), insuficient informați pentru a merge la vot (58%), competențele insuficiente ale PE (26%).
- Motive legate de *un sentiment, o impresie*: votul nu va aduce nicio schimbare (68%), PE nu se ocupă suficient de problemele care mă privesc (57%), senzația că deputații europeni nu ne reprezintă destul de bine (53%).

➤ Motive de circumstanțe:

- Imposibilitatea de a participa la vot din diverse motive (*călătorie, sănătate, serviciu, etc.*) 15%, *nefigurarea* pe listele electorale (16%).

Barometrul opiniei publice